

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas. Deze regeling voorziet in de instelling van een gemeenschappelijk orgaan, genaamd Geul en Maas.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan de ontwerpbegroting twaalf weken voordat deze aan het bestuur wordt aangeboden toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten. Binnen deze termijn kan de raad zijn zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen bij het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan.

Ingevolge artikel 19 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas zendt het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan de algemene financiële en beleidsmatige kaders vóór 1 februari van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Ingevolge het bepaalde in artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen zendt het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Bij brief van 15 januari 2025 (verzonden 15 januari 2025) heeft het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan de Kaderbrief Begroting 2026 aan de gemeenteraden doen toekomen. Bij brieven van 18 april 2025 (verzonden 18 april 2025) heeft het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan de voorlopige jaarstukken 2024 respectievelijk de ontwerpbegroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gestuurd.

1. Beslispunten

1. Het raadsvoorstel voor te leggen aan de raad met als beslispunten:
 - a. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas.
 - b. De voorlopige jaarstukken 2024 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 27 mei 2025:

Conform.

2. Aanleiding

In artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat, voordat de begroting door het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan wordt vastgesteld, de ontwerpbegroting aan de raden van de deelnemende gemeenten wordt voorgelegd en de raden hierover hun zienswijze naar voren kunnen brengen. In de wet is voorts geregeld dat de ontwerpbegroting door het deelnemende gemeentebestuur voor iedereen ter inzage wordt gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar wordt gesteld.

Ingevolge artikel 19 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas zendt het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan de algemene financiële en beleidsmatige kaders vóór 1 februari van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Ingevolge het bepaalde in artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen zendt het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

3. Beoogd effect

De gewenste situatie is het realiseren van een effectieve, efficiënte, kwalitatief hoogwaardige en duurzame beleidsondersteuning en uitvoering van het afval- en grondstoffenbeheer in brede zin. Het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan draagt daarmee bij aan de beleidsdoelstellingen van de deelnemende gemeenten, zoals bescherming van het milieu en duurzaamheid, het bieden van regionale werkgelegenheid, het leveren van goede service en betaalbaarheid van de diensten.

Op 27 februari 2024 hebben de raden van Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul het Regionaal Beleidskader Afval en Grondstoffen met bijbehorende oplegger vastgesteld. Vervolgens heeft het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan op 19 december 2024 de op de uitvoering gerichte grondstoffenplannen van de deelnemende gemeenten, waaronder het grondstoffenplan van de gemeente Maastricht, vastgesteld. In haar Kaderbrief Begroting 2026, die op 15 januari 2025 aan de raden is toegezonden, heeft het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan aangegeven welke maatregelen, beschreven in het grondstoffenplan van de gemeente Maastricht, welke gepland staan voor kalenderjaar 2026, worden opgenomen in de ontwerpbegroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas. Het gaat hierbij om:

- De 'greenclip' wordt gratis beschikbaar gesteld via de milieuparken. Dit is een clip die bevestigt kan worden aan de GFT+e minicontainer, waardoor de deksel van de minicontainer open blijft

staan. Dit zorgt voor natuurlijke ventilatie wat helpt tegen warmtebroei, condensvorming en stankoverlast. Hierdoor ontstaat minder kans op maden en vliegen. Voorts zorgt een greenclip dat het GFT+e indroogt, zodat sprake is van minder kilogram GFT+e.

- De PMD-inzameling met zakken aan huis wordt uitgebreid. Op dit moment is het hele Centrum hiervan uitgezonderd. Vanaf 2026 wordt enkel nog de Binnenstad hiervan uitgezonderd.
- De binnenstad van Maastricht (de zogenaamde dinsdagavondroute waar men pas vanaf 17:00 uur afval mag aanbieden) vergt een meer op maatgerichte aanpak. Het grondstoffenplan beschrijft de fysieke kenmerken en belangen van het gebied en de gevolgen die dat heeft voor de afvalinzameling en de mogelijkheden van afvalscheiding. Per 2026 zal hier elke dinsdagavond restafval worden opgehaald. Het ontbreken van een brongescheiden PMD inzameling in de Binnenstad biedt de mogelijkheid om het restafval te kunnen én te mogen sorteren c.q. na te scheiden voor dit specifieke gebied. In de ontwerpbegroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas is rekening gehouden met de meerkosten die dat met zich meebrengt.
- Voorzien is de start van de planmatige plaatsing van ondergrondse restafvalcontainers. In de tussentijd wordt getracht bij nieuwbouw of grootschalige renovatie samen met de projectontwikkelaar en/of wooncorporatie de totstandkoming van de ondergrondse restafvalcontainers in de planologie en/of herontwikkeling reeds mee te nemen, zodat bij afronding van de nieuwe of gerenoveerde woonwijk direct sprake is van ondergrondse restafvalinzameling.
- Voorzien is de start van de planmatige plaatsing van bovengrondse verzamelcontainers voor GFT+e. Bewoners van de hoogbouwcomplexen (appartementen) wordt daarmee meer service geboden. Ze kunnen daarmee hun GFT+e 24 uur per dag en 7 dagen in de week afvoeren, wanneer zij dat wenselijk vinden en waarbij zij niet meer afhankelijk zijn van de betreffende inzamel dag.

4. Argumenten

Met de thans aangereikte stukken wordt een helder beeld verschaft aangaande de mate waarin de voorgenomen doelstellingen in 2024 zijn verwezenlijkt, inclusief de daartoe aangewende financiële en personele middelen.

Voorzien wordt in een sluitende begroting voor 2026, waarmee de bestaande samenwerking op een verantwoorde wijze kan worden gecontinueerd.

5. Kanttekeningen of risico's

De raad heeft de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen bij het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan.

6. Financiële gevolgen

De ontwerpbegroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas gaat uit van € 16,4 mln. aan lasten – inclusief € 1,9 mln. aan overhead – en van € 16,4 mln. aan baten en is daarmee dekkend. De bijdrage van de gemeente Maastricht aan de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas stijgt van € 10,5 mln. in 2025 naar € 11,5 mln. in 2026.

In grote lijnen veroorzaken onderstaande posten de grootste wijzigingen in de ontwerpbegroting 2026 ten opzichte van de begroting 2025.

Wijzigingen in de lasten van de ontwerpbegroting 2026

Personeelskosten

De personeelskosten stijgen met ca. € 560.000 door hogere lonen (CAO) en indexering naar 2026. Andere oorzaken van de stijging zijn de inzamelingen van oud papier en karton in Meerssen en Valkenburg aan de Geul, die in 2026 het hele jaar door uitvoeringsdienst Stadsbeheer Maastricht worden uitgevoerd. Ook door de uitbreiding van de PMD-inzameling met zakken aan huis in het Centrum van Maastricht dient uitvoeringsdienst Stadsbeheer Maastricht meer ritten te rijden.

Overhead

De overhead stijgt mee met de hogere personeelskosten. De overhead neemt hierdoor met ca. € 150.000 toe.

Transport- en ledigingkosten

Deze kosten nemen met ca. € 340.000 toe door een hogere inzet van chauffeurs bij de milieuparken en bij de inzamelingen aan huis van oud papier en karton in Meerssen en Valkenburg aan de Geul en van PMD in Maastricht. Doordat meer gereden wordt, nemen op basis van de huidige inrichting van het wagenpark het brandstofverbruik en daarmee de brandstofkosten toe. Ook is de aankoop prijs van de te vervangen voertuigen, zeker gezien de vereiste elektrificatie, hoger dan van de bestaande voertuigen.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten stijgen met ca. € 260.000 doordat de voorbereidingskosten voor de uitvoering van de grondstoffenplannen 2026-2030 van de drie deelnemende gemeenten (voor het eerst) worden opgenomen in de ontwerpbegroting 2026.

Verwerkingskosten

De verwerkingskosten nemen met ca. € 100.000 toe door indexatie van de verwerkingstarieven.

Wijzigingen in de baten van de ontwerpbegroting 2026

De ontwikkelingen in deze ontwerpbegroting leiden tot een hogere benodigde bijdrage van de deelnemende gemeenten van in totaal € 1.397.000. Voor Maastricht stijgt de bijdrage met € 943.000. Voor Meerssen stijgt de bijdrage met € 272.000. Voor Valkenburg aan de Geul stijgt de bijdrage met € 182.000.

Verder wordt verwezen naar het gedetailleerde overzicht van baten en laten in paragraaf 2.1 op pagina 22 in de ontwerpbegroting 2026 en de tabel in de aanbiedingsparagraaf op pagina 6, waarin de bijdragen van de gemeenten voor 2026 zijn vermeld (als ook de geraamde bijdrage voor 2025).

Deze tabel is hieronder ingevoegd:

Begroting bijdragen gemeenten 2026 (baten van gemeenten) In Euro's	Milieuparken o.b.v. inwoner- aantal	Restzakken via milieupark	Rondeel	Inzameling en overige basistaken	Plustaken bijdrage	Totaal 2026	Totaal 2025
Bijdrage gemeente Maastricht	2.704.045	245.000	321.295	8.048.013	162.894	11.481.247	10.538.300
Bijdrage gemeente Meerssen	397.543	39.000	-	1.452.130	10.035	1.898.708	1.626.268
Bijdrage gemeente Valkenburg aan de Geul	354.558	21.000	-	1.258.314	25.147	1.659.019	1.477.229
Totaal bijdrage gemeenten aan GR Geul en Maas	3.456.146	305.000	321.295	10.758.457	198.076	15.038.973	13.641.797

De tabel toont de bijdragen die elke gemeente aan de gemeenschappelijke regeling voldoet. Het verschil tussen het totaal van deze gemeentelijke bijdragen en de totale baten bestaat uit de opbrengsten van de verwerking van afvalstromen (€ 624.697) en de poorttarieven bij de milieuparken (€ 689.240).

De bijdrage van de gemeente Maastricht aan de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas wordt verwerkt in de gemeentebegroting 2026, die in het najaar aan de raad ter vaststelling zal worden voorgelegd. Waarbij aangetekend moet worden dat de hoogte van de kosten van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas weliswaar een qua volume belangrijke, maar niet de enige bepalende factor is voor de hoogte van de gemeentelijke afvalstoffenheffing. Voor een overzicht van de per 1 januari 2026 door het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan voorgestelde poorttarieven voor aanbieders van afval op de regionale milieuparken en de tarieven voor het ophalen van grofvuil wordt verwezen naar de laatste pagina's 35 t/m 37 van de ontwerp-begroting 2026. De daar genoemde tarieven worden eind dit jaar als onderdeel van de gemeentelijke tarieventabel reinigingsheffingen 2026 door de raad vastgesteld.

In de ontwerp-begroting 2025 van de GR Geul en Maas is geen meerjarenbalans opgenomen. De waarde van de meerjarenbalans is elk jaar namelijk € 0, omdat het resultaat van de GR jaarlijks met de deelnemende gemeenten wordt afgerekend.

Voorlopige jaarstukken 2024

De voorlopige jaarstukken 2024 van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas (bijlage 3) laten een saldo zien van € 0,502 mln. voordelig. Dit komt tot stand door een voordeel op de lasten van € 0,018 mln. en een voordeel op de baten van € 0,484 mln. Voor een toelichting op de afwijkingen wordt verwezen naar hoofdstuk 2.3 van de voorlopige jaarstukken 2024.

Na goedkeuring door de accountant en vaststelling van de definitieve jaarstukken 2024 door het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan wordt het saldo met de gemeenten afgerekend. Maastricht kan dan terugbetaling van € 393.977 tegemoetzien. Zoals gebruikelijk wordt de terugbetaling toegevoegd aan de voorziening afval. De terugbetaling komt daarmee dus niet ten gunste van het resultaat.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan wordt van het raadsbesluit in kennis gesteld. Het bestuur beoordeelt de gemeentelijke zienswijzen en bepaalt of aanpassing van de ontwerpbegroting 2026 aan de orde is. Vervolgens stelt het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan de begroting 2026 vast en stuurt die begroting 2026 vóór 15 september 2025 aan gedeputeerde staten en aan de raden van de deelnemende gemeenten die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

Het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan stelt de jaarstukken 2024 vast, waarna het bestuur deze vóór 15 juli 2025 aan gedeputeerde staten zendt.

8. Communicatie

N.V.T.